

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่อง ภาษากับความคิด

ผู้สอน อาจารย์มธุมิส สมานทรัพย์

เรื่องภาษาพัฒนาความคิด

จำนวน ๑ ชั่วโมง

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน

- ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

- ม. ๔-๖/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับความคิด
๒. ยกตัวอย่างทิศทางการคิดทางวัฒนธรรมและหายนะ
๓. วิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้ภาษามีการเปลี่ยนแปลง
๔. วิเคราะห์การใช้ภาษาแสดงความคิดในงานเขียนประเภทต่าง ๆ
๕. ตระหนักถึงคุณค่าของภาษาซึ่งเป็นเครื่องมือในการคิด

สาระสำคัญ

ความคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมองเพื่อจัดระบบข้อมูลมนุษย์จำเป็นต้องเพิ่มพลังความคิดด้วยการศึกษาความรู้ หมั่นฝึกฝนการคิดให้มีประสิทธิภาพจึงจะประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิต การคิดในทางที่ดีจะก่อให้เกิดความสุขความเจริญ แต่การคิดในทางที่ไม่ดีจะนำไปสู่ความเดือดร้อน ภาษากับความคิดเป็นสิ่งคู่กันเสมอ มนุษย์จึงควรเรียนรู้ภาษาเพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการคิดทำให้การคิดมีประสิทธิภาพและควรใช้ภาษาในทางสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดผลดีกับตนเองและประเทศชาติ

สาระการเรียนรู้

๑. ความรู้
 - ๑) ภาษากับความคิด
 - ๒) ทิศทางการคิด
๒. ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด
 - การจำแนก การให้เหตุผล การจัดระบบความคิดเป็นแผนภาพ การสังเคราะห์
 - การประยุกต์/การปรับปรุง การประเมินค่า การสรุปความรู้
๓. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

หลักฐานการเรียนรู้

การเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ๓) ตรวจสอบผลงานของนักเรียน

๒. เครื่องมือ

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. เกณฑ์การประเมิน

- ๑) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน
- ๒) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน ๙-๑๐ ระดับ ดีมาก
คะแนน ๗-๘ ระดับ ดี
คะแนน ๕-๖ ระดับ พอใช้
คะแนน ๐-๔ ระดับ ควรปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

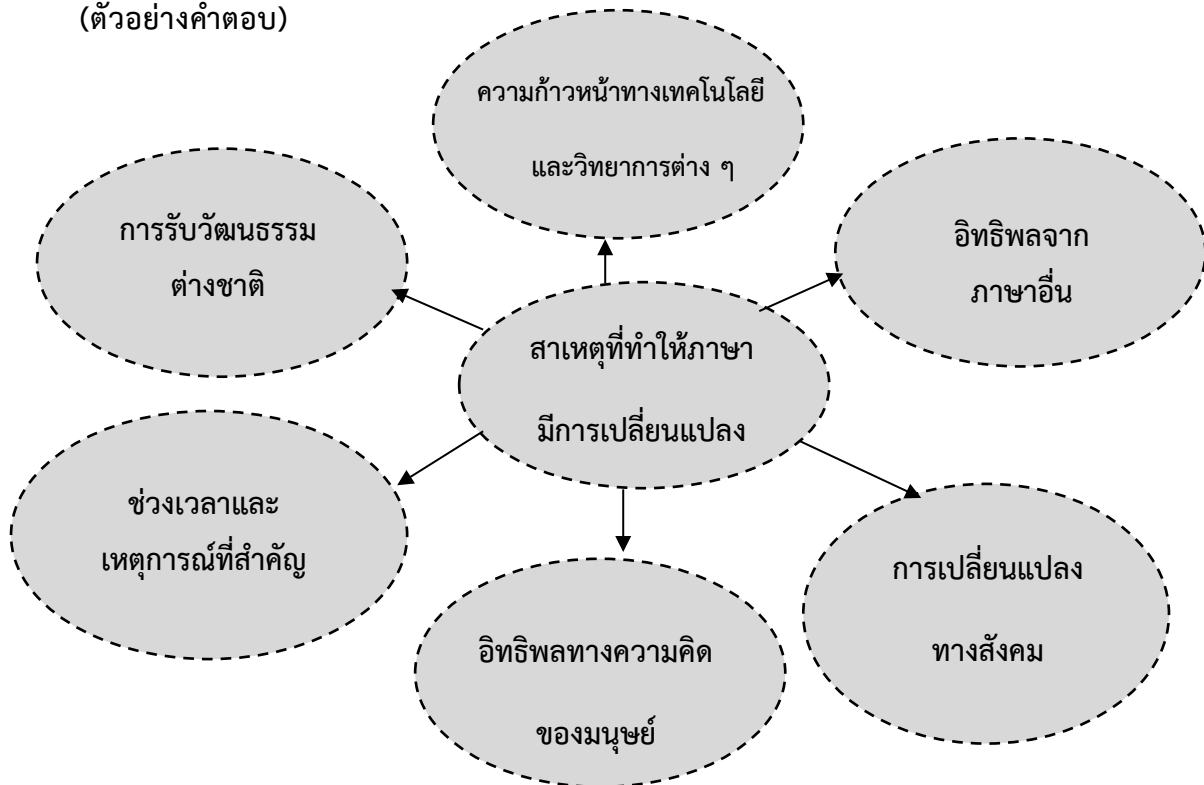
กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้
- นักเรียนมีวิธีการพัฒนาความคิดของตนเองอย่างไร

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๒. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการใช้ภาษาแสดงความคิดเห็นในชีวิตประจำวัน ถ้าแต่ละคนใช้ภาษา กับความคิดในทางไม่ดีย่อมทำให้การสื่อสารหรือการดำรงชีวิตไม่ประสบความสำเร็จ
๓. ครูอธิบายเรื่องภาษา กับความคิด ให้นักเรียนช่วยกันบอกความสัมพันธ์ระหว่างภาษา กับความคิด
เช่น
 - ภาษาเป็นเครื่องมือสื่อความคิด
 - ภาษามีอิทธิพลกับความคิดและความคิดมีอิทธิพลกับภาษา
 - ภาษาช่วยพัฒนาความคิดและความคิดช่วยพัฒนาภาษา
๔. ให้นักเรียนจับคู่ใบ้คำ โดยคนหนึ่งเป็นคนใบ้ตามคำในบัตรคำที่อีกคนถือไว้เหนือศีรษะ คนที่ถือบัตรคำจะต้องตอบจากการใบ้ของเพื่อนเป็นการทดสอบความซื่อสัตย์ของคนตอบด้วยว่าจะไม่แอบดูบัตรคำเฉลย
๕. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ภาษา กับความคิด แล้วร่วมกันสรุปความเข้าใจ
๖. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๑๐ คน รวบรวมคำที่ใช้ภาษากำหนดความคิดซึ่งมีอิทธิพล

(ตัวอย่างคำตอบ)

ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้

๑๐. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

ความคิดเป็นกระบวนการทำงานของสมอง เพื่อจัดระบบข้อมูล มนุษย์จำเป็นต้อง

เพิ่มพลังความคิด ด้วยการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ หมั่นฝึกฝนการคิดให้มีประสิทธิภาพจึงจะประสบความสำเร็จ ในการดำเนินชีวิต การคิดในทางที่ดีจะก่อให้เกิดความสุขความเจริญ แต่การคิดในทางที่ไม่ดีจะนำไปสู่ ความเดือดร้อน ภาษากับความคิดเป็นสิ่งคู่กันเสมอ มนุษย์จึงควรเรียนรู้ภาษาเพราะภาษาเป็นเครื่องมือ ในการคิดทำให้การคิดมีประสิทธิภาพ และควรใช้ภาษาในทางสร้างสรรค์ เพื่อให้เกิดผลดีกับตนเอง และประเทศชาติ

สื่อการเรียนรู้

๑. บัตรคำ
๒. ใบกิจกรรม
๓. ฉลาก

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(อาจารย์มธุมิส สมานทรัพย์)

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒

เรื่องภาษากับความคิด

แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องประเภทของการคิด

จำนวน ๑ ชั่วโมง

ผู้สอน อาจารย์มธุมิศ สมานทรัพย์

มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน

- ท ๑.๑ ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน
- ท ๓.๑ สามารถเลือกฟังและดูอย่างมีวิจารณญาณ และพูดแสดงความรู้ ความคิดและความรู้สึกในโอกาสต่าง ๆ อย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์

ตัวชี้วัด

- ท ๑.๑ ม. ๔-๖/๕ วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล
- ท ๓.๑ ม. ๔-๖/๒ วิเคราะห์แนวคิด การใช้ภาษา และความน่าเชื่อถือจากเรื่องที่ฟังและดูอย่างมีเหตุผล

จุดประสงค์การเรียนรู้

- อธิบายประเภทของการคิด
- ใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลในสถานการณ์ต่าง ๆ
- ยกตัวอย่างการคิดที่มีเหตุผลและไม่มีเหตุผล
- วิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรม
- เห็นความสำคัญของการใช้ภาษากับความคิด

สาระสำคัญ

การคิดอย่างมีเหตุผลเป็นการคิดที่มีข้อเท็จจริงอันถูกต้องมาสนับสนุนอย่างเพียงพอ ทำให้ความคตินั้นแม่นยำ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ แต่ความคิดอย่างไม่มีเหตุผลเป็นความคิดที่เลื่อนลอย ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มนุษย์จึงควรฝึกคิดอย่างมีเหตุผลอยู่เสมอ

สาระการเรียนรู้

- ความรู้
 - ประเภทความคิด
- ทักษะ/กระบวนการ/กระบวนการคิด
 - การให้เหตุผล การประยุกต์/การปรับปรุง การประเมินค่า การสรุปความรู้
- คุณลักษณะอันพึงประสงค์
 - ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทย

๔. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา
ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

หลักฐานการเรียนรู้

ใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรม

การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

๑. วิธีการวัดและประเมินผล

- ๑) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) สังเกตพฤติกรรมของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
- ๓) ตรวจใบงาน

๒. เครื่องมือ

- ๑) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
- ๒) แบบสังเกตพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม

๓. เกณฑ์การประเมิน

- ๑) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม
ผ่านตั้งแต่ ๒ รายการ ถือว่า ผ่าน
ผ่าน ๑ รายการ ถือว่า ไม่ผ่าน
- ๒) การประเมินพฤติกรรมการเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม
คะแนน ๙ - ๑๐ ระดับ ดีมาก
คะแนน ๗ - ๘ ระดับ ดี
คะแนน ๕ - ๖ ระดับ พอใช้
คะแนน ๐ - ๔ ระดับ ควรปรับปรุง

กิจกรรมการเรียนรู้

กิจกรรมนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น โดยครูใช้คำถามท้าทาย ดังนี้

- ความเชื่อเรื่อง โชคลางเป็นความคิดอย่างมีเหตุผลหรือไม่อย่างไร

๒. ให้นักเรียนร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับการใช้ความคิดในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งต้องใช้ภาษาให้เหมาะสม ถูกกาลเทศะ และมีเหตุผล จากนั้นครูอธิบายเพิ่มเติม

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

๓. ครูกำหนดสถานการณ์จากโฆษณาสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่ง ให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น โดยใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและนำเสนอความคิดเห็นหน้าชั้นเรียน แล้วร่วมกันวิเคราะห์การใช้ภาษาสัมพันธ์กับความคิด ครูตั้งคำถามว่า “การใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลส่งผลดีอย่างไร”

(ตัวอย่างคำตอบ ได้พัฒนาความคิดของตน ได้ความคิดที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตและสังคมที่น่าเชื่อถือของผู้อื่น

๕. ให้นักเรียนยกตัวอย่างการใช้ความคิดอย่างมีเหตุผลและไม่มีเหตุผล

๖. ให้นักเรียนศึกษาความรู้เรื่อง ประเภทของการคิด แล้วร่วมกันสรุปความเข้าใจ

๗. ให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๕ คน รวบรวมวรรณกรรมที่สะท้อนความคิดอย่างมีเหตุผลและร่วมกันวิจารณ์แสดงความคิดเห็น

๘. ให้นักเรียนทำใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรม ครูตรวจสอบผลงานของนักเรียนเป็นรายบุคคล

ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้

๙. ให้นักเรียนและครูร่วมกันสรุปความรู้ ดังนี้

การคิดอย่างมีเหตุผลเป็นการคิดที่มีข้อเท็จจริงอันถูกต้องมาสนับสนุนอย่างพอเพียง ทำให้ความคตินั้นแน่นยำ น่าเชื่อถือ และเป็นประโยชน์ แต่ความคิด อย่างไม่มีเหตุผลเป็นความคิดที่เลื่อนลอย ไม่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ มนุษย์จึงควรฝึกคิดอย่างมีเหตุผลอยู่เสมอ

สื่อการเรียนรู้

๑. ใบงาน

๒. หนังสือวรรณกรรม

เกณฑ์การประเมินผลตามสภาพจริง (Rubrics)

การประเมินใบงาน เรื่อง การวิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรม

ระดับคะแนน	๔ (๑๐ คะแนน)	๓ (๙ คะแนน)	๒ (๗-๘ คะแนน)	๑ (๕-๖ คะแนน)
เกณฑ์การประเมิน				
การวิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรม	วิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรมได้ตามรูปแบบอย่างละเอียด ครอบคลุมชัดเจน ตรงประเด็น มีการยกตัวอย่างประกอบทำให้เข้าใจมากยิ่งขึ้น	วิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรมได้ตามรูปแบบอย่างละเอียด ครอบคลุมชัดเจน ตรงประเด็น	วิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรมได้ตามรูปแบบอย่างสั้น ๆ อธิบายละเอียด ทางใดทางหนึ่ง	วิเคราะห์ภาษาที่สะท้อนความคิดจากวรรณกรรมได้อย่างง่าย ๆ ไม่ชัดเจน

บันทึกผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๑. ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๒. ปัญหา/อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

.....

.....

๓. ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(อาจารย์มธุมิส สมานทรัพย์)